

Onderwerp : Vaststellen van economische activiteiten in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h Mededingingswet
B&W vergadering : 15 april 2014
Dienst / afdeling : BV/VBJZ

Aan de gemeenteraad,

Op 1 juli 2012 is de Mededingingswet gewijzigd, welke gevolgen heeft voor overheidsorganisaties. Overheden zijn steeds meer economische taken gaan verrichten naast de door haar wettelijk en publiekrechtelijk opgedragen taken. Deze economische taken concurreren met de markt. Naar aanleiding van klachten heeft dit geleid tot de Wet Markt en Overheid (hierna te noemen: de wet) waaruit volgt dat overheden eerlijk moeten concurreren. De wet verplicht tot een viertal gedragsregels:

1. Integrale kostendoorberekening: Overheden moeten tenminste de integrale kostprijs van hun goederen of diensten doorberekenen
2. Bevoordelingsverbod: Overheden mogen een eigen overheidsbedrijf niet bevoordelen boven andere ondernemingen waarmee dat overheidsbedrijf in concurrentie treedt
3. Gegevensgebruik: Indien een overheid ten behoeve van haar overheidstaken gegevens ontvangt, mag zij deze niet gebruiken voor economische activiteiten, tenzij deze gegevens ook aan derden beschikbaar kunnen worden gesteld.
4. Functiescheiding: Dit betreft een functiescheiding tussen de ambtenaar die betrokken is bij de economische activiteiten en de ambtenaar die betrokken is bij de vergunningverlening.

Met ingang van 1 juli 2014 moeten alle bestaande economische activiteiten voldoen aan de voorschriften van de wet.

Afwijking in het kader van algemeen belang middels raadsbesluit

De wet maakt het mogelijk om af te wijken van de gedragsregel tot integrale kostendoorberekening, wanneer bepaald is dat de activiteiten verricht worden in het algemeen belang. Dit dient dan te gebeuren op basis van een raadsbesluit. Uit een inventarisatie is gebleken, dat er door de gemeente een aantal economische activiteiten wordt uitgevoerd, waarbij niet de integrale kostprijs in rekening wordt gebracht, terwijl het uit een oogpunt van algemeen belang wel wenselijk is dat deze activiteiten op die manier worden aangeboden.

Ten aanzien van een aantal van deze activiteiten zijn in het verleden weliswaar al dan niet expliciet besluiten genomen om deze onder de integrale kostprijs aan te bieden, maar het is noodzakelijk om dit te expliciet te formaliseren via het bijgaande raadsbesluit. Voor al deze activiteiten geldt dat er een duidelijk marktfalen is, waarbij de marktpartijen niet die voorzieningen bieden die van belang zijn voor dit algemeen belang. Gelet op het belang van marktpartijen is het voor de gemeente Helmond van belang dat zij terughoudend omgaat met deze uitzondering.

Beoogd effect

Het beoogd effect is dat deze activiteiten op de bestaande voet mogen worden voortgezet onder de werking van de Wet markt en overheid.

Economische activiteiten met een algemeen belang

Voorgesteld wordt om de volgende economische activiteiten in het kader van het algemeen belang uit te zonderen. Voor deze economische activiteiten vindt geen integrale kostprijsberekening plaats.

· **exploitatie parkeergarages:** Het beheer van parkeergarages wordt uitbesteed aan een marktpartij die middels een openbare aanbesteding wordt geselecteerd. De gemeentelijke parkeergarages zijn Doorneind, Boscotondo, Citysporthal en de Veste. De inkomsten van de parkeergelden vloeien naar de gemeente. De Elzasgarage wordt privaat geëxploiteerd.

De gemeentelijke parkeergarages worden aangemerkt als een economische activiteit, maar hebben voornamelijk het doel om de parkeerdruk in het centrum en Brandevoort (de Veste) te regelen. Dit betekent dat de prijzen van de parkeergarage om deze reden niet primair worden ingegeven door de integrale kostprijs per garage, maar vooral door de totaal benodigde parkeercapaciteit. Parkeren als geheel (straatparkeren en garageparkeren) kent een positieve exploitatie, waardoor er geen publieke middelen worden ingezet voor dit doel. Om tot regulatie van de parkeerdruk in het centrum te komen is het daarmee ook noodzakelijk om de tarieven van straat en garageparkeren gelijkwaardig te laten zijn. Doorberekening van een integrale kostprijs per garage zou betekenen dat de minder bezette garages duurder worden dan de beter bezette garages, met waarschijnlijk een nog lagere bezetting als gevolg.

Er zijn thans twee tarieven voor parkeren. Voor de parkeergarages wordt het hoogste parkeertarief toegepast.

Wij achten het belang van uniforme tarieven om te komen tot een evenwichtige parkeerdruk van een zwaarwegender belang dan de belangen van particuliere exploitanten.

· **exploitatie fietsenstallingen:** Het beheer van de fietsenstallingen wordt als dienst aanbesteed in de markt. Al sinds enige jaren is het gebruik van de fietsenstallingen voor burgers gratis. Andere aanbieders (waaronder tot voor kort NS) bieden deze dienst tegen een vergoeding aan, weshalve dit wordt aangemerkt als een economische activiteit.

De voornaamste reden voor gratis fietsparkeren is het tegengaan van fietsoverlast in het centrum. Betaalde fietsgarages hebben het stallingsprobleem en het fietsoverlastprobleem in het centrum niet opgelost. Andere redenen om gratis fietsenstallingen aan te bieden waren daarnaast dat gratis fietsparkeren de autoparkeerdruk in het centrum laat afnemen, fietsendiefstal tegen te gaan en fietsgebruik bij burgers te stimuleren.

Het belang van een eventuele particuliere exploitant is dat deze tarieven moet doorberekenen om de stalling rendabel te maken. Dit stallingstarief leidt ertoe dat de genoemde doelstellingen niet gerealiseerd kunnen worden. Met name zal een stallingstarief leiden tot stallingsoverlast in het centrum. Wij achten het belang van de te realiseren doelstellingen zwaarder dan het belang van een mogelijke concurrent.

· **sportvoorzieningen:** De sportvoorzieningen kennen vastgestelde tarieven die niet kostendekkend zijn. Scholen maken gebruik van sportvoorzieningen en hiervoor gelden conform de Onderwijsverordening klokuurvergoedingen. Verenigingen maken gebruik van sportvoorzieningen en krijgen een gereduceerd tarief. Onder sportvoorzieningen wordt onder meer begrepen buitensportaccommodaties, sporthallen en gymnastiekzalen.

Het algemeen belang van sportbeoefening is evident. Sport heeft grote positieve gezondheids- en maatschappelijke effecten. Sport is onmisbaar voor een gezonde levensstijl, maar bevordert daarnaast ook maatschappelijke betrokkenheid, sociale samenhang en kan tevens leiden tot het voorkomen van overlast en kleine criminaliteit. Van groot belang is om de toegang tot sportvoorzieningen laagdrempelig te houden. Tevens moeten sportvoorzieningen veilig en toegankelijk zijn. Sportverenigingen vervullen een belangrijke rol in de sportbeoefening.

Daar waar sportvoorzieningen incidenteel voor sociaal, maatschappelijke of culturele doeleinden gebruikt worden valt dit eveneens onder deze uitzondering. Te denken valt dan aan een vlooiemarkt die georganiseerd wordt door een plaatselijke (sport)vereniging, uitreiking van de sportprijzen of andere activiteiten.

De door de gemeente aangeboden sportaccommodaties worden niet of nauwelijks door private partijen aangeboden en dit is in de nabije toekomst ook niet te verwachten. Gelet op de doelstellingen van het belang van laagdrempelige sportvoorzieningen weegt het algemeen belang zwaarder dan mogelijke nadelige gevolgen voor potentiële belanghebbenden.

· **verhuur gemeentelijk vastgoed:** Sedert jaren wordt er bij maatschappelijk vastgoed een integrale kostprijs doorberekend. De totale verhuurexploitatie van alle panden gezamenlijk is hoger dan de integrale kostprijs. Verenigingen en organisaties die de integraal berekende huur van (maatschappelijk) vastgoed niet kunnen voldoen krijgen via het subsidieprogramma een subsidie om deze huur te kunnen voldoen. Op deze wijze is er geen sprake van indirecte subsidiëring. Evenwel is er een beperkt aantal oude contracten die niet op korte termijn kunnen worden aangepast gelet op de bepalingen uit het huurrecht. Ook is er vastgoed waarbij de gewenste activiteiten niet kunnen worden gerealiseerd wanneer de integrale kostprijs wordt doorberekend (met name bij een aantal wijkhuizen). Op grond van algemeen belang kan voor dergelijke panden een uitzondering worden gemaakt. Dit algemeen belang achten wij gelet op de te realiseren activiteiten groter dan de belangen van private vastgoedbezitters.

Onder deze uitzondering kunnen ook anti-kraakpanden worden begrepen, zijnde panden die binnenkort gesloopt zullen worden en een tijdelijke bewoning/functie hebben. Deze worden verhuurd conform de bepalingen op grond van de Leegstandswet.

· **Toegang Berkendonk:** De Berkendonk is gratis toegankelijk. De kosten van onderhoud van deze voorziening worden daarmee niet integraal doorberekend aan de gebruiker. De gemeente Helmond kent geen buitenbadvoorziening en gelet op het marktfalen in deze sector is de Berkendonk de enige openlucht zwem- en recreatievoorziening.

Voor overige economische activiteiten geldt dat deze voldoen aan de doorberekening van de integrale kostprijs.

Voor de toekomst kunnen heroverwegingen plaatsvinden ten aanzien van dit besluit. Dit betekent dat er nieuwe uitzonderingen geformuleerd kunnen worden, dan wel dat er uitzonderingen zullen verdwijnen omdat er een integrale kostprijsdoorrekening zal gaan plaatsvinden.

Financiële paragraaf

Het voorstel tot vaststelling van economische activiteiten in het algemeen belang leidt niet tot financiële gevolgen. Het gaat om vaststelling van activiteiten die wij als gemeente reeds verrichten.

Procedure

Het besluit van uw raad wordt gepubliceerd en ingevolge de Algemene wet bestuursrecht is dit besluit vatbaar voor bezwaar en beroep.

Wij stellen u voor in te stemmen met de uit te zonderen activiteiten in het kader van het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h Mededingingswet.

Het advies van de commissie Middelen, ondersteuning en economie zal, na ontvangst, voor u ter inzage worden gelegd.

Burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester
mevr. P.J.M.G. Blanksma - van den Heuvel

de secretaris
A.A.M. Marneffe RA

Raadsbesluit 53
Vergadering 3 juni 2014

Gemeenteraad

De raad van de gemeente Helmond;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 april 2014;
gelet op artikel 25 Mededingingswet,
gelezen het raadsvoorstel tot vaststelling van economische activiteiten in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h Mededingingswet;

Overwegende dat:

- Artikel 25i Mededingingswet verplicht tot het doorberekenen van een integrale kostprijs;
- bij onderstaande activiteiten er sprake is van uitzondering in het kader van een algemeen belang als bedoeld in art. 25h Mededingingswet;

besluit:

de volgende economische activiteiten vast te stellen als activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang, als bedoeld in artikel 25h Mededingingswet:

1. **Exploitatie parkeergarages.**
2. **Exploitatie fietsenstallingen.**
3. **Sportvoorzieningen.**
4. **Verhuur gemeentelijk vastgoed.**
5. **Toegang Berkendonk.**

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 3 juni 2014.

De raad voornoemd,
de voorzitter,

de griffier,